

TERMAT E REFERENCËS (SIGURIMI I ASETVE TË KESH SH.A.)

1. Vështrim i Përgjithshëm

KESH sh.a. është një shoqëri tregtare, me kapital të zotëruar në 100% nga Shteti Shqiptar, që ushtron veprimtari në prodhimin dhe tregtimin e energjisë elektrike, në Shqipëri. Shoqëria shfrytëzon për qëllime të ushtrimit të aktivitetit njësi prodhimi energjie HEC-e të ndodhura përgjatë lumit Drin në formë kaskade, si dhe asete të tjera të luajtshme dhe të paluajtshme, ndihmëse për aktivitetin kryesor.

Asetet gjeneruese të KESH sh.a., si dhe tërësia e aseteve të tjera që lidhen me këto asete gjeneruese, përbëjnë kapacitetin më të madh gjenerues në vend të energjisë elektrike dhe si rrjedhojë kanë rëndësi të veçantë jo vetëm për shoqërinë, por edhe me gjerë, me efekte në të gjithë sektorët ekonomik në vend. Për këtë arsye, këto asete janë nën një regjim të posaçëm ligjor. Përpos faktit që janë nën pronësinë e shtetit Shqiptar, mbi këto asete, KESH sh.a. gëzon përgjegjësi administrimi, referuar akteve nënligjore në fuqi.

Rreth 60% e energjisë në vend prodhohet prej këtyre aseteve gjeneruese dhe qarkullohet nga shoqëria KESH sh.a. nëpërmjet marrëdhënieve tregtare.

Çdo subjekt i cili mban të drejta dhe detyrime mbi asete të caktuara, ballafaqohet me mundësitë e dëmtimit të tyre nga ngjarje të ndryshme, për menaxhimin e të cilave mbajtësit e të drejtave përdorin mekanizma të ndryshme duke filluar nga administrimi i asetit/eve, menaxhimi i qarkullimit të tij, si ruajtja e tij fizike e deri në përdorimin e mekanizmave të sigurimit të aseteve me palë të treta.

Rregullimet ligjore të aplikueshme nga ana shoqërisë KESH sh.a. për menaxhimin e aseteve në përdorim, si dhe në tërësi menaxhimit financiar, janë ato të parashikuara në Ligjin Nr. 10296, datë 08.07.2010, "Për menaxhimin financiar dhe kontrollin", i ndryshuar, si dhe aktet nënligjore në bazë e për zbatim, Urdhri Nr. 30, datë 27.12.2011, "Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik", i ndryshuar.

Në bazë të këtyre parashikimeve dhe të proceseve që synojnë krijimin e sigurive në menaxhimin e ngjarjeve që mund të sjellin efekte negative mbi asetet, shoqëria KESH sh.a. në vazhdimësi ka realizuar sigurimin e aseteve të shoqërisë për grupet e aseteve me rëndësi të veçantë, si: ndërtesa, makineri, pajisje dhe pajisje elektronike, për ngjarje të tilla, si: zjarri, tërmeti, rënie e objekteve fluturuese dhe përmblytje, përmbledhur si rreziqe të tjera.

Bazuar në sa më sipër dhe në politikat e shoqërisë për menaxhimin e ngjarjeve që mund të sjellin dëmtime mbi asetet, shoqëria kërkon të realizojë një shërbim nëpërmjet të cilit mundësojë për KESH mbulimin e risqeve që mund të vinë në asetet e shoqërisë nga ngjarje që mund të sjellin dëmtimin e tyre.

2. Metodologjia e përcaktimit të shërbimit të kërkuar dhe termave

Veprimtari siguruese në Republikën e Shqipërisë rregullohet nëpërmjet Ligjit Nr. 52, datë 22.05.2014 (Nr. 52/2014), “Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit”, akteve nënligjore dhe rregullatorë për tregun e sigurimeve/2015 dhe mbikëqyret nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare.

Shoqëria KESH sh.a. ka realizuar në vazhdimësi duke filluar nga viti 2015, sigurimin e aseteve të shoqërisë për ngjarje të caktuara si zjarri dhe ngjarje të tjera, tërmeti, përmbytjet dhe dëmtimi nga përplasje e objekteve fluturuese.

Në Shqipëri ekziston një treg sigurimesh në të cilin ushtrojnë veprimtari disa shoqëri të licencuara për veprimtari në sigurimet jo jetë, përfshirë sigurimin nga zjarri, tërmeti dhe ngjarje të tjera, përmbytje dhe goditje nga objekte fluturuese.

Pjesë e proceseve të menaxhimit në shoqëri në lidhje me aktivitetin financiar, rregullohen në bazë të parashikimeve të Ligjit Nr. 10296, 08.07.2010, ”Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, i ndryshuar, dhe Urdhri Nr. 30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar akte të cilët parashikojnë edhe trajtimin e risqeve të ndryshme që mund të vinë për shoqërinë përgjatë aktivitetit nëpërmjet sigurimit.

Në rastin e shoqërisë KESH sh.a., për shkak të rëndësisë dhe impaktit të madh financiar dhe jo vetëm të ngjarjeve të ndryshme me pasojë dëmtimin e aseteve të shoqërisë, lind nevoja e sigurimit të aseteve të KESH sh.a. nga ngjarje të pavarura nga shoqëria, ngjarje për të cilat shoqëritë e sigurimit në tregun shqiptar të sigurimit ofrojnë shërbim sigurimi.

Për përcaktimin e termave të shërbimit të kërkuar përdoren në tërësi parashikimet e veprimtarive si referuar më sipër dhe akteve rregulluese të mësipërme, më konkretisht dhe pa kufizim:

- Kontratat e mëparshme të sigurimit të aseteve të KESH sh.a. për periudhat 2015-2023;
- Kushtet e përgjithshme të aplikuara nga shoqëri sigurimi të licencuara për ushtrim aktivitetit në Republikën e Shqipërisë;
- Analizë e shoqërisë në zbatim të parashikimeve të Ligjit 10296 dhe akteve nënligjore në bazë e për zbatim të tij.
- Parime të përgjithshme lidhur me efektivitetin dhe efikasitetin në shpenzimet publike.

3. Objekti i shërbimit:

- Kryerja e sigurimit të aseteve të shoqërisë KESH sh.a., të ndara në zërin Ndërtesa, Nakineri e Pajisje dhe Pajisje informatike për një periudhë një vjeçare, nga ngjarje si: zjarri, tërmeti, rënie e objekteve nga lartësia (objekte fluturuese) dhe përmbytje, përmbledhur si rreziqe të tjera.
- Rikuperimi në raste ngjarjeje sigurimi, të vlerës së siguruar të aseteve (shuma e siguruar).

Siguruesi do të sigurojë për shoqërinë KESH sh.a. pagimin e shumës së siguruar në rast të vërtetimit të ngjarjes së sigurimit.

Sigurimi i aseteve të KESH sh.a. për një periudhë 1 (një) vjeçare, gjatë së cilës siguruesi do dëmshpërblejë të siguruarin për humbjen, dëmtimin ose shkatërrimin e pasurisë së siguruar në mënyrë të papritur, të paparashikuar dhe aksidentale për ngjarjet të mbuluara nga polica e sigurimit.

Përcaktime të rreziqeve bëhet në përputhje me policat e sigurimit miratuara nga AMF për sigurimin për dëme nga zjarri dhe rreziqe të tjera në mënyrë përmbledhëse:

- Zjarr
- Rrufe
- Eksplozion
- Përplasje/rënie avioni dhe/ose pjesëve dhe/ose ngarkesave të tij
- Tërmeti.
- Përmbytje

Terma të kërkuar të shërbimit :

Shoqëria KESH sh.a. do të sigurojë asetet e saj për ngjarje si specifikuar më sipër.

Për qëllime të kontraktimit të shërbimit, kërkuesi i shërbimit ka marre në konsideratë marrëdhëniet e mëparshme kontraktore me të njëjtin objekt si dhe kushte të përgjithshme për kontratat e sigurimit nga zjarri dhe ngjarjet e tjera, si dhe tërmeti e përmbytja, të ofruara nga shoqëri që ofrojnë këtë shërbim, këto të publikuara në faqet zyrtare të këtyre shoqërive.

Shoqëria KESH sh.a. përcakton se oferta për primin e sigurimit, do të jepet për shërbim sigurimi me kushtet e veçanta, si vijon:

- **Asetet e siguruara**, janë asete të luajtshme dhe të paluajtshme të KESH sh.e. të paraqitura në listën analitike të aseteve, bashkëlidhur këtyre termave.
- Kërkuesi i shërbimit klasifikon asetet e siguruara në ndërtesa dhe makineri e pajisje, dhe pajisje informatike sipas listës bashkëlidhur.
- **Shumat e siguruara të aseteve**, janë vlerat e aseteve të individualizuar të kërkuesit të shërbimit KESH sh.a., të datës 31.12.2023, për secilën prej njësive të HEC Fierze, HEC Koman dhe HEC Vau i Dejës, Zyrat Qendrore të KESH dhe magazinat e KESH në Durrës, të cilat do të përbejnë vlerën e aseteve që kërkohet të sigurohen, paraqiten në tabelën bashkëlidhur.
- **Shuma e siguar** do të jetë vlera totale e **shumave të siguruara të aseteve**.
- **Ngjarje e sigurimit** është ngjarja për të cilat kërkuesi është siguar, që sjellin humbjen, dëmtimin ose shkatërrimin e pasurisë së siguar në mënyrë të papritur, të paparashikuar dhe aksidentale, dhe me vërtetimin e të cilave i siguruari ka të drejtën e që të kërkojë dëmshpërblimin nga siguruesi.
- **Vlera e siguar sipas kontratës së kërkuar** do të jetë sa shumat e siguar dhe/ose shumë e siguar e aseteve.
- Siguruesi pranon dhënien e ofertës për primin e sigurimit dhe sigurimin e listës së aseteve të siguruara për shumën e siguar duke konsideruar se me realizimin e pagesës së primit, kërkuesi i shërbimit të sigurimit ka përmbushur të gjithë detyrimet që i vinë këtij të fundit nga marrëdhënie e sigurimit.
- **Periudha e sigurimit** do të jetë për një vit dhe do të fillojë pas pagesës së primit të sigurimit, në orën 00:00 të datës së përcaktuar në policën e sigurimit.
- Në policat e sigurimit të pasurisë nga zjarri dhe rreziqet shtesë, si rregull do të aplikohet pjesë e zbritshëm dhe franshizë.
- Për çdo rast dëmi të trajtueshem, Siguruesi do të mund zbrisë nga dëmshpërblimi i llogaritur pjesën e zbritshme të përcaktuar, në policën e Sigurimit, si përqindje mbi çdo një dëm ose seri dëmsh, të shkaktuara nga një ngjarje e vetme sigurimi.

- Masat e pjesës së zbritshme dhe franshizës që do të përcaktohen në Policën e Sigurimit janë 10 % në ngjarje zjarri dhe ngjarje të tjera, minimumi 0.5% të shumës së siguruar. Tërmeti dhe përmbytje 3% e shumës së siguruar.

Terma të kontratës së kërkuar të cilat nuk përfshihen në këto terma reference do të jenë ato terma që parashikohen në kushteve të përgjithshme të kontratës së sigurimit nga zjarri të aplikuar nga shoqëritë e sigurimit që ushtrojnë aktivitet në Shqipëri.

Në çdo rast parashikimet në këto terma reference do të bëhen pjesë e kushteve të veçanta të kontraktuara mes palëve dhe do të prevalojnë mbi kushtet e përgjithshme të sigurimit nga zjarri, ngjarjet e tjera, tërmeti dhe përmbytja.

4. Listë e aseteve dhe shumat e siguruar

Bazuar në vlerën e aseteve të shoqërisë KESH sh.a. e datës 31.12.2023, për njësitë HEC Vau i Dejës, HEC Koman, HEC Fierzë dhe Aparat KESH dhe Magazina SL Durrës, vlerë e aseteve që kërkohet të sigurohet paraqitet si në tabelën e mëposhtme:

Pershkrimi	Vlera gjendje 31.12.2023	Amort. Gjithsej 31.12.2023	Vlera mbetur 31.12.2023	Njesia prodhuese
HEC KOMAN-Ndertesa	21,240,836,571.70	5,610,662,397.61	15,630,174,174.09	Koman
HEC KOMAN-Pajisje	15,407,638,839.49	7,022,958,316.71	8,384,680,508.37	Koman
HEC Vau Dejes-Ndertesa	29,070,665,493.85	22,372,630,045.74	6,698,035,448.12	Vau Dejes
HEC Vau Dejes-Pajisje	9,621,532,697.74	3,989,065,381.05	5,632,467,316.29	Vau Dejes
HEC Vau Dejes-Pajisje Informatike	61,514,079.38	22,946,219.41	38,567,859.97	Vau Dejes
HEC Fierze-Ndertesa	30,567,609,685.39	17,095,991,975.41	13,471,617,709.98	HEC Fierze
HEC Fierze-Pajisje	6,369,196,894.53	3,745,819,108.47	2,623,377,786.06	HEC Fierze
Aparati - Ndertesa	429,352,585.43	26,344,351.86	403,008,233.57	Aparati
Aparati-Pajisje Informatike	447,628,652.87	144,935,898.38	302,692,754.48	Aparati
SL- Ndertesa	130,986,700.00	60,186,384.25	70,800,315.75	SL
Totali	113,346,962,200.38	60,091,540,078.88	53,255,422,106.69	

Ndertesa	81,439,451,036.37	45,165,815,154.86	36,273,635,881.51
Pajisje	31,398,368,431.77	14,757,842,806.23	16,640,525,610.72
Pajisje informatike	509,142,732.25	167,882,117.79	341,260,614.45
Total	113,346,962,200.38	60,091,540,078.88	53,255,422,106.69

5. TEC Vlora

Bazuar ne shkresën e administratorit te shoqërisë Nr. 5785 Prot., datë 23.11.2022 rezulton se pjesë e procedurës në formatin e procedurës së përqendruar duhet të jenë edhe sigurimi i asetve të TEC Vlora. Në fund të procedurës kontrata e sigurimit lidhet drejteperdrejte me përfituesin TEC Vlora. Sa më sipër vlerë e asetve që kërkohet të sigurohet per TEC Vlora paraqitet si në tabelën e mëposhtme:

Pershkrimi	Vlera bruto 31.12.2023	Amortizimi i akumuluar 31.12.2023	Vlera neto 31.12.2023
Total makineri pajisje TEC Vlore	10,599,405,973	6,011,580,603	4,587,825,373